

“Ben” Nesli

Generation “Me”

Elif Yalman¹

“Ben” Nesli

Jean M. Twenge

İstanbul, Kaknüs Yayıncılık, 2019, 378 sayfa

Kitabın yazarı Jean M. Twenge, “Ben” Nesli kitabında ABD’den başlayarak tüm dünyaya yayılan, kitlesel bir yozlaşma süreci diyebileceğimiz, 1970 ile 1990 arasında doğanların, yani Ben Nesli’nin, değişik zaman dilimleri içerisinde ruh sağlığı açısından gidişatlarını incelemiştir. Kitabın kapağında da yer alan “Bugünün Gençleri Niçin Bu Kadar Özgüvenli ve İddialı Fakat Bir O Kadar da Depresif ve Kaygılı?” sorusunu 1.3 milyon kişiyi kapsayan devasa istatistiksel çalışmaları referans alarak ve ABD’de II. Dünya Savaşı sonrası yaşanan bebek nüfusundaki artışa istinaden, bu dönemde doğan kişiler için kullanılan “Bebek Patlaması Nesli” olarak adlandırılan nesil ile Ben Nesli’ni karşılaştırarak açıklamaya çalışmıştır. Farklı yaştaki kişilerin cevapladığı bir kerelik anketlerden değişimin yaş mı yoksa nesil farkı yüzünden mi olduğu anlaşılabilir fakat anketler farklı dönemlerde aynı yaştaki kişilere uygulandığından yaşlar arası fark değil nesiller arası fark ölçülmüştür.

Dr. Jean M. Twenge, San Diego Eyalet Üniversitesi’nde psikoloji profesörüdür. Lisans ve yüksek lisans eğitimini Chicago Üniversitesi’nde, doktorasını ise Michigan Üniversitesi’nde yapmıştır. Sosyal psikoloji alanındaki geniş çaplı araştırmaları birçok dergi ve gazetede yayınlanmıştır. Birçok program, yerel televizyon kanalları ve radyo programlarına katılmıştır. Twenge’nin, doksanın üzerinde bilimsel yayını, Asrın Vebası: Narsisizm ve Gecikmiş Anne Adayı İçin Hamile Kalma Kılavuzu adlı iki kitabı vardır. Eşi ve üç çocuğuyla birlikte California, San Diego’da yaşamaktadır.

¹ Elif Yalman, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalında yüksek lisans yapmaktadır.
Eposta: elifelifyalman@gmail.com

Twenge, kendisi de Amerikalı olmasına rağmen oldukça açık bir şekilde Ben Nesli'ni analiz etmiştir. Sadece Batı ülkelerinde değil, bütün dünyada genç nesil, Amerikan medeniyetinin etkisine maruz kaldıkça, atalarından ve ailelerinden gelen ahlaki değerlere karşı çıkıp isyan etmektedir ve bunun sonucunda; yaygın narsisizm/enaniet, hayali bir iyimserlik, gittikçe artan oranlarda genel kaygı ve depresyon fazlasıyla yayılmaktadır. Ve Twenge'ye göre işin ilginç yanı, bu nesil, dışarıdan bakıldığında özgüvenli, özgür, kendini eskiye nazaran daha rahat ifade edebilen bir yapıda olduğunu iddia ediyor fakat gerçekte hiçbir zaman olmadığı kadar zavallı...

Herkes bir nesle aittir ve hoşumuza gitsin veya gitmesin, yaşayacağımız kültürü doğduğumuz zaman belirler. Bu kültürün içinde dünya olayları, ekonomik gerçekler, sosyal eğilimler, hayata bakış açısının yanında pop kültürün iniş ve çıkışları da var.

"Ben" Nesli kitabı, nesil farklılıklarıyla ilgili 1,3 milyon genç hakkındaki bilgilere dayanan 12 araştırmanın sonuçlarını sunuyor bizlere. 1970, 1980, 1990'larda doğmuş ve yazarın "Ben Nesli" diye adlandırdığı gruba odaklanıyor. Ben Nesli, insanların hayallerinin peşinden koşması gerektiğine inanır ve toplumsal beklentilerin ardına saklanmaz. Bu akımın iyi tarafı, mutlu eden şeyin peşinden gidebilme özgürlüğünün sağlanmasıdır, yüksek beklentiler nedeniyle kişinin kendi sorunları yüzünden başkalarını suçlaması, endişe ve depresyonun artması da yan etkileridir.

Twenge'nin, birçok araştırma ve veriyi bir araya getirerek yazdığı kitap 8 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümün başlığı olan "Oyalmaya İhtiyacımız Yok: Toplum Kurallarının Çöküşü" bölümünde önceki neslin kültürel değerlerinden oldukça farklı bir düşünce tarzı, fakat ben neslinin yaşam felsefesi haline gelmiş olan "Neyle mutlu oluyorsan onu yap ve başkalarının ne düşüneceğini umursama" fikri ekseninde geçmiş nesillerle şimdiki nesillerin gerek giyinişlerinin farklılığı gerek davranış tarzlarıyla ne kadar farklı oldukları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

İkinci bölüm, "Tek Kişilik Ordu: Ben" kısmında da Patlama Nesli'ni de irdeleyerek neden Ben Nesli'nde bireyselciliğin daha öne çıktığını sorgulamıştır. Patlama Nesli öncelikle büyüklerinden 'kendilerine odaklanmaları' gerektiğine dair mesajlar almıyorlardı ve bu nesil kendinden bahsederken içe bakış ve 'gelişme' gibi soyut kavramlarla dolu bir dil kullanırlardı. Patlama Nesli'nin Ben Nesli olamamasının sebeplerinden biri de grup toplantılarına aşırı önem veriyor olmalarıydı. Twenge'ye göre "Hiç kimse, diğerleriyle birlikteken kendi yolunu çizmenin zor olacağını ve bu olayda komik bir çelişki olduğunun farkında değildi". Her ne kadar bireyselliği Patlama Nesli icat ettiğini düşünse de bu icadı mükemmelleştiren Ben Nesli olmuştur.

Üçüncü bölümün başlığı ise “İstedığınız Her Şey Olabilirsiniz”. Bu bölümde ise düşünce ve duygularının önemli olduğu öğretilen Ben Nesli’nin yüksek öz saygıya sahip olmasının yanında ihtiyaçlarını ve isteklerini de açıklayan, özgür bir birey olmaktan gurur duyan bir nesil olarak ortaya çıkmasından bahsediliyor. Bu nesle her şeyin mümkün olduğu söylenerek asla hayallerinden vazgeçmemeleri gerektiği öğretilmiştir. İstedikleri her şey olabileceklerini düşünerek büyüyen nesil çok parlak bir hayatlarının olacağını, kısa sürede iyi bir işe başlayıp refah içinde yaşayacaklarını düşünmektedirler. İnsanın bazen sevmediği işleri de yapması gerektiği gerçeğini öğrenmeden büyüyerek yetişkinliğe adım attıklarından hayatın gerçekleriyle baş etmede çok daha fazla zorlanmaktadırlar.

Başlığı “Endişe Çağı (Depresyon ve Yalnızlık) Gergin Nesil” olan dördüncü bölümde bazı anket verilerine dayanarak gençler arasında depresyonun, endişe ve gerginliğin ne kadar arttığını ortaya koymuştur. Aslında 1970 ve 1990 yılları arasında doğmuş olanlar hiçbir tarihi travmatik olay yaşamamış, birkaç ekonomik durgunluk dışında refah içinde yaşamış sağlık ve güvenlik konularındaki gelişmeler sayesinde artık daha uzun ve daha iyi hayat yaşıyor olmalarına rağmen kaygı oranının bu kadar artması çelişkilidir. Ben Nesli’nin sosyal ilişkileri eski nesillere göre oldukça zayıftır hatta öyle bir seviyeye gelmiştir ki ülke çapında “kucaklaşma partileri” yapılmaya başlanmıştır.

Beşinci bölüm, Evet, Doğru: Denemenin Faydası Yok İnancı, tükenmişlik hissiyle hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini düşünen, ülkenin sorunlarıyla ilgilenmeyi bırakan, haber izlemeyen, oy kullanmayan hatta devlet başkanını bile bilmeyen gençlerden bahsediyor.

Cinsellik: Tutucu Nesil Dejenere Nesille Tanışıyor başlıklı altıncı bölümde Ben Nesli gençlerinin cinselliğe geç gelen bir özgürlük olarak niteledikleri, Patlama Nesli’nin ise şok geçirmesine sebep olacak, gençlerin yeni cinsel yaklaşımı anlatılıyor. Bu yeni cinsellik ister özgürlük ister ahlaksızlık olarak tanımlansın, bireysellik arasında kurulan bağ oldukça açık. *Kendini nasıl iyi hissediyorsan öyle davran ve toplum kurallarını umursama! Neden zevk aldığınız bir şeyler yapmayasınız ki? Vücut sizin vücudunuz, kendinizi ifade edin!*

Yedinci bölümde Eşitlik Devrimi: Azınlıklar, Kadınlar, Geyler ve Lezbiyenler konu ediliyor. Ben Nesli her türlü azınlığa hoşgörüyü yaklaştığı için bu azınlıkların toplumdan dışlanması azalıyor. Eskiden kadınlara üniversitelerde daha az kontenjan verilirken (ör: 1960’larda tıp fakülteleri kadınlar için %5 kontenjan ayırıyordu) daha sonra bu ayrımcılık kaldırılıyor ve cinsiyetler arası eşitlik sağlanıyor. Eşcinsel gruplara eski nesiller daha farklı yaklaşırken Ben Nesli bu durumun

normal olduğunu ve eşcinsel evliliğine izin verilmesi gerektiğini düşünüyor. Her ne kadar gençler normalleştirse de Patlama Nesli hala bu durumu hoş karşılamadığı için nesiller arasında sorun çıkabiliyor.

Kendi Bilgimize Başvuralım: İş Dünyasının Geleceği ve Gençlerin Geleceği başlıklı sekizinci bölümde ise “Her Şey Olabilirsin” mesajıyla büyüyen gençlerin yetişkin olduklarında karşılaştıkları zorluklardan bahsediyor. Gelecek nesillerde olabilecek değişimler üzerine oldukça mantıklı tahminlerde bulunan yazar, işverenler, pazarlamacılar ve girişimciler, ebeveynler ve gençlere tavsiyelerde bulunmuştur. Önceki nesiller de benzer sorunlarla mücadele ettiği halde kıtlık zamanı bolluk istemeye alıştırılan Ben Nesli hayatın gerçekleriyle çok daha sert yüzleşmektedir. Yazarın deyişle “*Umutlar ve gerçekler arasındaki boşluk, uçsuz bucaksız bir hayal kırıklığı uçurumuna dönüştü*”.